

Gasum Oy

PL 21
02151 ESPOO

Perustamislupa

Gasum Oy (y-tunnus 0969819-3) saa toteuttaa Topinojan biokaasulaitoksen.

Gasum Oy:n on toteutettava laitos lupahakemuksessa esittämällään tavalla, ellei lupaehtoisissa muuta määrätä, sekä toimittava vaarallisten kemikaalien käsittelystä ja varastoinnista sekä maakaasusta annettujen säädösten mukaisesti.

Vaarallisten kemikaali lisäyksiä ei saa tehdä ennen kuin Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on tehnyt sinne käyttöönottotarkastuksen (VNa 685/2015 30 §). Tarkastusta on pyydyttävä Tukesilta noin kuukautta ennen lisäysten suunniteltua aloittamisajankohtaa. Tarkastuksessa todetaan, että toiminta on säännösten ja tämän päätöksen ehtojen mukaista. Lisäksi tarkastuksessa käydään läpi laitoksen turvalliseen käyttöön, laitoksen rakenteiden, laitteistojen ja varusteiden huoltoon ja kunnossapitoon, henkilöstön koulutukseen ja opastukseen sekä onnettomuuksien ehkäisyyn ja pelastustoiminnan organisointiin liittyviä asioita (L 390/2005 26 a §, VNa 685/2015 30-31 §).

Kohde ja sen sijainti

Gasum Oy, Topinojan biokaasulaitos, Pitkäsaarenseläntie 7, 20380 TURKU (kiinteistötunnus: 853-447-4-6). Kohde ei sijaitse pohjavesialueella.

Toiminnan kuvaus

Topinojan biokaasulaitoksella valmistetaan mädättämällä metaanikaasua biopuhdistusta. Metaanikaasu puhdistetaan jatkokäsittelyssä, jonka jälkeen biokaasu nesteytetään. Laitos on aikaisemmin ollut laajuudeltaan vähäinen, mutta biokaasun valmistuksen lisääntymisen ja nesteytyksen myötä toiminnasta tulee laajamittaista. Laajuudeltaan laitos on toimintaperiaateasiakirja velvollinen suuronnettomuusvaarallinen laitos. Sivutuotteena rejektivesien käsittelyssä syntyy myös laimeaa (<15 %) ammoniakkivettä.

12.8.2019

6109/36/2018

Vaarallisia kemikaaleja saa olla yhtiön tiloissa enintään seuraavat määrät:

Kemikaali	Luokitus	Määrä (t)
Muu kemikaali, Ammoniakkivesi <15 %	Skin Corr. 1, H314; STOT SE 3, H335;	181,8
Natriumhydroksidi, 50 %, vanha laitos	Skin Corr. 1, H314;	70
Maakaasu	Flam. Gas 1, H220;	53
Rikkihappo, 98 %	Skin Corr. 1, H314;	52
Muu kemikaali, Polttoöljy Neste Tempera, uusi öljysäiliö	Flam. Liq. 3, H226; Aquatic Chronic 2, H411; Acute Tox. 4, H332; Skin Irrit. 2, H315; Carc. 2, H351; STOT RE 2, H373; Asp. Tox. 1, H304;	20
Muu kemikaali, Polttoöljy Neste Tempera, vanha laitos	Flam. Liq. 3, H226; Aquatic Chronic 2, H411; Acute Tox. 4, H332; Skin Irrit. 2, H315; Carc. 2, H351; STOT RE 2, H373; Asp. Tox. 1, H304;	15
Natriumhydroksidi, 5 %	Skin Corr. 1, H314;	15
Typpihappo, 5 %	Skin Corr. 1, H314; Eye Dam. 1, H318;	15
Muu kemikaali, Raakabiokaasu	Flam. Gas 1, H220; Flam. Gas 2, H221;	2,7
Muu kemikaali, Dowcal 100, lämmönsiirtoneste 50 %	Acute Tox. 4, H302; Eye Irrit. 2, H319; Skin Irrit. 2, H315;	2
Muu kemikaali, Zitrec MC, etyleeniglykoli 30 - 96 %	Acute Tox. 4, H302; STOT RE 2, H373;	1
Natriumhydroksidi, 50 %, rejektivesilaitos	Skin Corr. 1, H314;	1
Typpihappo, 60 %	Skin Corr. 1, H314;	1

Lisäksi laitoksella saa varastoida vähäisiä määriä muita, esim. kunnossapitoon ja laboratoriotoimintaan liittyviä vaarallisia kemikaaleja

12.8.2019

6109/36/2018

Päätöksen määräykset ja ehdot

Toiminnan tulee täyttää seuraavat vaatimukset:

1. Laitoksella olevien vaarallisten kemikaalien määrän ja vaaraluokan perusteella laskettava suhdeluku ei saa ylittää toimintaperiaateasiakirjan vaatimaa rajaa ennen kuin sellisen toiminnan salliva asemakaava on lainvoimainen. (L390/2005 20 §)
2. Vaarallisia kemikaalien käsittelyn tai varastoinnin yhteydessä tapahtuvat vuodot on pystyttävä hallitsemaan. Käsittely ja varastointi käsittää säiliöt, laitteistot ja putkistot sekä täyttö ja tyhjennyspaikat. (VNa 856/2012 51-52 §)
3. Mahdollisesti vuotaneen nesteytetyn biokaasun höyrystymispinta-ala ja syttymislähteet tulee rajata niin, että onnettomuudet ja niiden seurausten vaikutukset jäävät mahdollisimman vähäisiksi. Suunnitelma tulee esittää käyttöönottotarkastuksella.
4. Laitos tulee suunnitella, rakentaa ja tarkastaa painelaitesäädösten mukaisesti. Rekisteröiville painelaitteille tulee pyytää ensimmäinen määräaikaistarkastus hyväksytyltä tarkastuslaitokselta ennen käyttöönottoa. Ensimmäisen määräaikaistarkastuksen pöytäkirjat tulee esittää käyttöönottotarkastuksella. (L 1144/2016 5 §)
5. Sähkövarmennustarkastus (sisältäen maadoituksen) tulee tehdä ennen koekäyttövaihetta. Sähkövarmennustarkastuksen pöytäkirja tulee esittää käyttöönottotarkastuksella. (VNa 856/2012 68 §)
6. Laitoksen turva-automaation ja muiden turvallisuuden varmistamiseen tarkoitettujen järjestelmien tarkastuksesta tulee esittää todistus käyttöönottotarkastuksella. (VNa 856/2012 50 §)
7. EU-vaatimustenmukaisuusvakuutusten dokumentaatio (valmistaja) ja vaatimustenmukaisuustodistukset (ilmoitettu laitos) esitetään käyttöönottotarkastuksessa (tarvittaessa sovitaan toimitusajankohta).
8. Kemikaalisäiliöiden on oltava soveltuvia niissä varastoitaville kemikaaleille. Asiakirjat säiliöiden vaatimustenmukaisuudesta on esitettävä käyttöönottotarkastuksella. (L 390/2005 49 §, L 1144/2016 5 §)
9. Uudet laitteistot, putkistot sekä turvallisuuden varmistamiseksi asennetut laitteet ja järjestelmät tulee liittää kunnossapitojärjestelmään. Laitoksen rekisteröidyt painelaitteille on tehtävä määräaikaistarkastuksia painelaitesäädösten mukaisesti. (VNa 856/2012 63 §, L 1144/2016 5 §)
10. Laitteistoille on laadittava käyttö- ja huolto-ohjeet. Ohjeissa otetaan huomioon myös poikkeavat tilanteet. Laitoksella työskenteleville on annettava ohjeistus sekä riittävästi koulutusta ja opastusta laitoksen toiminnasta ja siihen liittyvistä vaaroista ennen käyttöönottoa. Kemikaalien käyttöturvallisuustiedotteiden on oltava henkilökunnan nähtävillä. (VNa 856/2012 64 §)
11. Laitteistot, säiliöt ja putkistot sekä kemikaalien varastointitilat ja -paikat varustetaan turvallisen käytön ja onnettomuustilanteisiin varautumiseen

12.8.2019

6109/36/2018

edellyttämällä merkinnöillä. (VNa 856/2012 58-60 §) Lisäksi sisääntulo väylän yhteyteen tulee asentaa opastaulu, jossa esitetään pelastustoiminnan kannalta oleellinen tieto.

12. Laitoksella tapahtuvista onnettomuuksista, tapaturmista ja läheltä piti - tilanteista sekä niiden jälkeen tehtävistä korjaavista toimenpiteistä on pidettävä kirjaa. Vakavista onnettomuuksista on ilmoitettava viipymättä Tukesille. (VNa 685/2015 53 §, liite III)
13. Vaaran ja riskiarvioinnin toimenpidesuositukset toteutetaan. Niiden toteutuminen todetaan yrityksen muutoksenhallinnan mukaisesti laitosta käyttöönotettaessa.
14. Toiminnanharjoittajan on ylläpidettävä sisäistä pelastussuunnitelmaa ja harjoitettava sen mukaista toimintaa suunnitelmallisesti. Paikallisella pelastuslaitoksella tulee olla käytössään ajantasainen pelastussuunnitelma ja muu pelastustoiminnan kannalta merkittävä materiaali. (VNa 685/2015 18-19 §)
15. Laitoksella tulee olla tuulipussi.
16. Laitoksella on oltava hätäsuihkuja ja silmähuuhtelupisteitä helposti luokse päästävissä paikoissa. Lisäksi työntekijöillä on oltava käytettävissä asianmukaiset suojavarusteet. (VNa 856/2012 79-80 §)
17. Laitoksella on oltava nimettyinä vaarallisten kemikaalien ja maakaasun käytönvalvoja, joka on osoittanut pätevyytensä Turvallisuus- ja kemikaaliviraston järjestämässä kokeessa. (L 390/2005 29 §, VNa 551/2009 22 §)

Päätöksen perustelut

Topinojan kiertotalouspuiston alueella on vireillä kaava muutos. Nykyinen voimassa oleva kaava ei salli suuronnettomuusvaarallisen laitoksen sijoitusta alueelle. Kaavoittajan kanssa käytyjen neuvottelujen perusteella kaavan muutokselle tällaisen toiminnan sallivaksi (T/kem) ei ole estettä. Ennen kuin asia on todettu kaavoitusprosessissa ja uudella kaavalla on lainvoima toiminta ei kuitenkaan saa olla suuronnettomuusvaarallista.

LBG-varastoinnin suunnittelussa ja rakentamisessa on noudatettu standardia SFS-EN 13645 (Nesteytetyn maakaasun laitteistot ja asennukset. Maalla olevien laitteistojen suunnittelu. Varaston koko 5 - 200 tonnia). Varastointialueen LBG-vuodon hallinta tehdään laitosalueella. Hakemuksen ja toiminnanharjoittajan selvitysten perusteella vuodot pystytään johtamaan pois vuotoriskikohteista hallitusti turvalliseen suuntaan.

Laitoksen riskejä on arvioitu laitetoimittajien, suunnittelijoiden, asiantuntijoiden ja toiminnanharjoittajan toimesta. Laitoksella todennäköisimpien onnettomuuksien seuraukset on mallinnettu. Mallinnusten tulosten perusteella toiminnanharjoittajan edellytetään edelleen tarkastelemaan LBG:n vuodon hallintaa ja pienentämään siten onnettomuuksien vaikutusta ympäristöön. Tähän liittyvää suunnitelmaa tarkastetaan laitoksen käyttöönotto tarkastuksella.

Toiminnanharjoittaja on laatinut toimintaperiaateasiakirjan sekä toimintaan liittyvän ohjeistuksen. Laitoksen ja siellä tapahtuvan toiminnan katsotaan ole-

12.8.2019

6109/36/2018

van lainsäädännön vaatimusten mukaista sen ollessa hakemuksen ja tämän päätöksen ehtojen mukaista.

Hakemuksen käsittely

Tukes on vastaanottanut hakemuksen 22.11.2018 ja käsitellyt sen asetuksen 685/2015 8 §:n mukaisena laajamittaista teollista käsittelyä ja varastointia koskevana lupahakemuksena. Biokaasun nesteytyksen sen varastoinnin takia sovelletaan tässä päätöksessä myös maakaasusta annettuja säädöksiä

Muutoslupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksen vireilläolosta on kuulutettu Turun konsernihallinnon kirjaamossa ja Tukesin internet-sivuilla sekä ilmoitettu Turun Sanomissa ja Åbo Underrätelser -lehdessä 14.6.2019. Hakemus on ollut nähtävillä Turun konsernihallinnon kirjaamossa (Puolalankatu 5, Turku-piste, Turku) ja Tukesin Tampereen toimipisteessä 15.6.-15.7.2019. Mielenpitoet hakemukseen on tullut toimittaa viimeistään 22.7.2019.

Lausuntopyyntö ja lausunnot hakemuksesta

Tukes pyysi asiasta lausunnot Varsinais-Suomen Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY) Ympäristö ja luonnonvarat osastolta, Lounais-Suomen aluehallintoviraston (AVI) Työsuojelu osastolta ja Varsinais-Suomen pelastuslaitokselta 12.6.2019. Tukes ottaa esitetyt lausunnot huomioon päätöksessään ja toiminnalle asetettavissa ehdoissa toimivaltansa puitteissa.

Varsinais-Suomen Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (ELY) Ympäristö ja luonnonvarat osasto ja Lounais-Suomen aluehallintoviraston (AVI) Työsuojelu osasto eivät antaneet asiassa lausuntoja.

Varsinais-Suomen pelastuslaitokselta 27.6.2019 saadussa lausunnossa sanottiin että:

- Pelastussuunnitelmassa tulee kuvata yksityiskohtaisesti ja esittää piirroksena sammutusjätevesien talteenotossa käytettävien viemäriverkostojen ja viivytysaltaan sulkuventtiilien ja pumppaamojen sijainnit ja käyttöohjeet sekä ilmoittaa viivytysaltaan enimmäiskapasiteetti sammutusjätevesien hallintaan. Lisäksi pelastussuunnitelmassa tulee selvittää sammutus- ja torjuntaveden tarve ja esittää mm. palopostien ja vesiasemien sijainnit ja veden tuotot. (ehto 14)
- Prosessien turva-automaatiojärjestelmien ja sammutusjätevesien pumpujen ja sähköisten järjestelmien sähkön syöttö tulisi järjestää varmennetusti.
- Sisääntuloväylän yhteyteen tulee asentaa alueen opastaulu, josta käy ilmi pelastustoiminnan kannalta oleellinen tieto. (ehto 11)
- Laitosalueella tulee olla tuulipussi. (ehto 15)
- Pelastuslaitokselle tulee järjestää mahdollisuus tutustua laitokseen.

Muistutukset ja mielenpitoet

Hakemuksesta ei jätetty muistutuksia tai annettu mielenpitoita.

12.8.2019

6109/36/2018

Voimassaolo	Tämä päätös on voimassa toistaiseksi.
Tarkastus	Toiminnanharjoittajan tulee pyytää tuotantolaitoksen käyttöönottotarkastusta Tukesilta.

Säädökset, joihin päätös perustuu

Laki vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta (390/2005) 20, 26a, 29, 49 §

Valtioneuvoston asetus vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta (685/2015) 18-19, 30-31, 53§

Valtioneuvoston asetus vaarallisten kemikaalien teollisen käsittelyn ja varastoinnin turvallisuusvaatimuksista (856/2012) 50-52, 58-60, 63-64, 68

Painelaitelaki (1144/2016) 5§

Valtioneuvoston asetus maakaasun käsittelyn turvallisuudesta (551/2009) 22§

Kirsi Levä
Johtaja

Matti Nissilä
Ylitarkastaja

Liitteet	Valitusosoitus
-----------------	----------------

Päätöksen tiedoksianto ja päätöksestä tiedottaminen

Päätös annetaan tiedoksi hallintolain (434/2003) 9–10 luvun mukaisesti. Lupapäätös liitteineen toimitetaan postitse hakijalle.

Lisäksi päätöksestä toimitetaan yleistiedoksianto. Päätös on nähtävillä Tukesin internet-sivuilla. Tästä ilmoitetaan virallisessa lehdessä ja Turun Sanomissa sekä Åbo Underrättelser -lehdessä. Lisäksi päätöksen antamisesta kuulutetaan Turun konsernihallinnon kirjaamossa.

Jäljennös päätöksestä toimitetaan niille, jotka ovat sitä erikseen pyytäneet sekä viranomaisille, joille on asiasta sen käsittelyn aikana annettu tieto tai joilta on pyydetty lausunto taikka joille asiasta valtioneuvoston asetuksen (685/2015) 11 §:n mukaisesti tulee tiedottaa:

Varsinais-Suomen ELY, Ympäristö ja luonnonvarat
Lounais-Suomen AVI, Työsuojelu
Varsinais-Suomen pelastuslaitos

VALITUSOSOITUS

MITEN VALITUS TEHDÄÄN

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Valituksessa pitää olla seuraavat asiat ja asiakirjat:

- hallinto-oikeus, jolle valitus osoitetaan (toimivaltainen hallinto-oikeus mainittu sivun alaosassa)
- päätös, johon haetaan muutosta, liitteineen alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- muutokset, joita valittaja päätökseen vaatii, ja niiden perustelut
- valittajan nimi, asuinkunta, postiosoite ja puhelinnumero
- tiedoksisaantitodistus tai muu tieto valitusajan alkamisesta
- valitusosoitus.

Valituksen voi laatia valittajan puolesta myös laillinen edustaja tai asiamies. Tällöin on ilmoitettava lisäksi laatijan nimi, asuinkunta, postiosoite ja puhelinnumero. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

MINKÄ AJAN KULUESSA VALITUS TEHDÄÄN

Valitusaika on 30 päivää. Ajan laskeminen alkaa tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä. Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- Jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee todistuksesta. Saantitodistus liitetään valitusasiakirjoihin.
- Jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemän (7) päivän kuluessa postituspäivästä, jollei muuta ilmene.
- Yleistiedoksiannossa tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7.) päivänä päätöksen nähtävillä oloa koskevan ilmoituksen julkaisemisesta Virallisessa lehdessä.
- Jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla esim. saantitodistusta vastaan jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä saantitodistuksen osoittamasta päivästä.

MITEN VALITUS TOIMITETAAN PERILLE

Valituksen voi toimittaa hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä taikka asiamiestä tai lähettä käyttäen. Ahvenanmaan hallintotuomioistuinta lukuun ottamatta valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Postittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Valituksen on saavuttava hallinto-oikeudelle virka-aikana ennen 30 päivän valitusajan päättymistä, jotta valitus voidaan tutkia.

Muutosta haetaan alla mainitusta (x) hallinto-oikeudesta:

- [x] Turun hallinto-oikeus, PL 32 (käyntiosoite Sairashuoneenkatu 2-4), 20101 Turku